

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

Spojíme barvičky do duhové cestičky

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Životospráva.....	6
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu.....	7
3.5	Řízení mateřské školy.....	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění	8
3.7	Spoluúčast rodičů.....	9
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	9
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
4	Organizace vzdělávání.....	11
5	Charakteristika vzdělávacího programu	12
5.1	Zaměření školy	12
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	12
5.3	Metody a formy vzdělávání	12
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	12
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	13
6	Vzdělávací obsah.....	14
6.1	Integrované bloky	14
1	Poskládáme barvičky do společné krabičky	14
2	Hnědá, žlutá, červená, co to pro nás znamená?	16
3	Třpytí se hvězdička, plní nám přáníčka	18
4	Modro - bílé čarování.....	20
5	Zelená nám dovolí vyrazit si do polí.....	22
6	Ze společné krabičky, vypustíme barvičky. Za ruce se chytíme, duhu vytvoříme.	24
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	25
7	Systém evaluace.....	26

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Spojíme barvičky do duhové cestičky

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Dolní Lukavice, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Dolní Lukavice 56, 334 44

MŠ - Dolní Lukavice 199, 334 44

KONTAKTY:

e-mail: reditelka@zsamslukavice.cz

skolka@zsamslukavice.cz

web: www.zsamslukavice.cz

tel: ZŠ 739 024 080

MŠ 739 024 068

REDIZO: 650049047

IČO: 75005689

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Lenka Čengeryová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Olga Aulíková, Bc. Zdeňka Bláhová, Bc. Petra Hadačová,
Pavla Lederbuchová, Michaela Sedláčková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Dolní Lukavice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Dolní Lukavice 134, 334 44

KONTAKTY:

<http://www.dolni-lukavice.cz/>

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1.9.2024

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 28. 8. 2024

.....
ředitel školy
Mgr. Lenka Čengeryová

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 66

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 5

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Objekt je umístěn ve středu obce v klidném prostředí nedaleko zámku a zámeckého parku.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova MŠ je dvoupodlažní. Ve školkové části budovy jsou umístěny 2 třídy, obě třídy jsou věkově smíšené. V přízemí a v 1. patře je umístěna třída, ložnice, umývárny a toalety, šatna dětí, šatny učitelek, kuchyňky a úklidová komora. V prostoru bývalého bytu vznikla v roce 2022 nová třída s polodenním režimem pro nejmladší děti. Školková část budovy je propojena chodbou s kuchyní MŠ a ZŠ, sklady a jídelnou, která slouží pro strážníky ze základní školy.

Na budovu školy bezprostředně navazuje školní zahrada, která je postupně upravována a doplňována dalšími herními prvky.

Pro pobyt venku využíváme také zámecký park, nedaleké fotbalové hřiště, obecní dětské hřiště a hřiště u základní školy..

Dopravní dostupnost školy:

MŠ je spádová pro obce Dolní Lukavice, Horní Lukavice, Lišice, Krasavce, Snopoušovy. Pro spádové obce je možnost využití autobusové dopravy, ev. vlastní.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Prostory zahrady jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Od roku 2014 probíhá postupná rekonstrukce školní zahrady s cílem převedení co největšího počtu aktivit do venkovních prostorů.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin - 2 nápoje s příchutí + voda. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny, postupně zavádíme pravidlo ochutnávání. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidové aktivity ve třídě. Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Učitelé respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Pedagogický styl je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím

potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování. Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu, případně s rodiči. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. Zaměstnanci jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projevili-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod. Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP, je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských sil. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče. Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami). Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Pedagogové si

prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí. Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Kapacita MŠ je 66 dětí. Děti jsou rozděleny do tří heterogenních tříd na základě přání rodičů – sourozenci, blízcí kamarádi. Snažíme se o rovnoměrné rozmístění chlapců a dívek na jednotlivé třídy a přibližně stejný počet dětí v jednotlivých věkových kategoriích. Do třídy s polodenním režimem jsou zařazovány děti nejmladší. Je zajištěno souběžné působení dvou učitelek na každé třídě 3x v době od 9.00 do 12.15 hod., 2x od 10.00 do 12.15 hod. Ve třídě s polodenním režimem je 1 učitelka, která může využít asistenta pedagoga.

Cílem všech tříd je navození příjemné, přátelské atmosféry, ve které se děti cítí bezpečně, vytváření pravidel pobytu v MŠ, získání hygienických dovedností. U dětí podporujeme a rozvíjíme individuální schopnosti a dovednosti, předškolní děti se připravují na plynulý přechod do ZŠ.

MŠ je zřízena jako škola s celodenním provozem s určenou dobou pobytu od 6.00 - 16.00 hodin. Příchod dětí do MŠ končí v 8.00 hodin. Pozdější příchod dítěte je možný na základě dohody rodičů s učitelkou. Vyzvedávání dětí po obědě je doporučováno od 12.00 do 12.15 hod. Odchod dětí po odpoledním odpočinku je možný od 14.45 do konce provozu MŠ. V době prázdnin je provoz, po dohodě se zřizovatelem, přerušen či omezen.

Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května. Děti mohou být do mateřské školy přijímány i v průběhu školního roku, pokud to dovolí kapacita MŠ. K přijetí dětí jsou stanovena kritéria, která mohou být každoročně upravena dle legislativy ČR, MŠMT ČR (zákony, vyhlášky, metodické pokyny). Kritéria jsou k dispozici minimálně jeden měsíc před zápisem a jsou zveřejněna na webových stránkách MŠ, nástěnkách a přihlášce do MŠ.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

V rámci vzdělávacího procesu využíváme všech podmínek, které naše MŠ má - umístění v klidné části vesnice s možností trávení času v přírodě nám umožňuje u dětí vytvořit základní hygienické a sociálně kulturní dovednosti a návyky ve vztahu k životnímu prostředí. Probouzením citového vztahu k přírodě, k výtvorům lidské práce chápat správné a nesprávné chování k životnímu prostředí/ přírodě a získávat povědomí o její ochraně.

Při práci s dětmi využíváme prvky z programů "Začít spolu" a "Dobrý začátek"

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naším cílem je rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvůrčího jedince cestou přirozené výchovy. Hrou a herními aktivními činnostmi položit základ celoživotnímu vzdělávání, podněcovat radost z učení, zájem poznávat nové, získávat praktické zkušenosti, ovládat další dovednosti a tak přispívat k rozvoji schopností dítěte porozumět sobě i světu, který je obklopuje. dbát na to, aby hra v nejrůznějších formách a obměnách poskytovala dostatečný prostor pro postupně se vyvíjející osobnostní struktury dítěte a jeho specifické potřeby. Hrou, jako nejpřirozenějším prostředkem vzdělávání dětí předškolního věku, rozvíjet morálně volní vlastnosti osobnosti, posilovat citové vztahy dítěte, navazovat nová přátelství a utvářet lidské hodnoty.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Při vzdělávání jsou využívány všechny formy a metody vzdělávání. Ve formách vzdělávání převažuje skupinová a individuální činnost. V metodách je využíváno situační, prožitkové, spontánní či kooperativní učení.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Podpůrná opatření 1.stupně - na základě pozorování a průběžné pedagogické diagnostiky zpracujeme PLPP za spolupráce rodičů. Plán průběžně vyhodnocujeme a aktualizujeme s ohledem na potřeby dítěte. Vyhodnocení po třech měsících. Při nedostačujících podpůrných opatřeních doporučujeme rodičům návštěvu školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření 2.-5. stupně

- v návaznosti na vyjádření školského poradenského zařízení a rodičů zpracujeme IVP.

Za zpracování IVP je zodpovědná zást. ředitelky pro MŠ.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Při činnosti uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu. Důležitá je volná hra. Využíváme situační učení, spontánní sociální učení/nápodoba, prožitkové učení a učení hrou.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

1 Poskládáme barvičky do společné krabičky

Název integrovaného bloku	Poskládáme barvičky do společné krabičky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Děti se seznámí s novými kamarády, utuží stávající přátelství, adaptují se na prostředí školky a jejího okolí, vytvoří pravidla soužití, získají povědomí o obsahu pojmu rodina, domov.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy dílčích témat pro realizaci vzdělávací nabídky jsou součástí třídních vzdělávacích programů jednotlivých tříd.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

2 Hnědá, žlutá, červená, co to pro nás znamená?

Název integrovaného bloku	Hnědá, žlutá, červená, co to pro nás znamená?
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Děti získají povědomí o charakteristických změnách v podzimní přírodě pomocí všech smyslů, uvědomí si, že je důležité přírodu chránit a pomáhat jí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy dílčích témat pro realizaci vzdělávací nabídky jsou součástí třídních vzdělávacích programů jednotlivých tříd.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všimát si změn a dění v nejbližším okolí být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
<p>chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>rozvoj kooperativních dovedností</p>	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
<p>chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p>	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>

3 Třpytí se hvězdička, plní nám přáníčka

Název integrovaného bloku	Třpytí se hvězdička, plní nám přáníčka
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Děti se seznámí s tradicemi a lidovou slovesností, budou se podílet na výzdobě a úpravě okolního prostředí, prohloubí svoji prosociální stránku osobnosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy dílčích témat pro realizaci vzdělávací nabídky jsou součástí třídních vzdělávacích programů jednotlivých tříd.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

4 Modro - bílé čarování

Název integrovaného bloku	Modro - bílé čarování
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Děti se seznámí s charakteristickými znaky zimy, jak chránit sebe a své zdraví, jak chránit přírodu a živé bytosti v ní.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy dílčích témat pro realizaci vzdělávací nabídky jsou součástí třídních vzdělávacích programů jednotlivých tříd.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	spolupracovat s ostatními domluvit se slovy i gesty, improvizovat
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) poznat některá písmena a číslice, popř. slova
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) utvořit jednoduchý rým chápat slovní vtíp a humor

5 Zelená nám dovolí vyrazit si do polí

Název integrovaného bloku	Zelená nám dovolí vyrazit si do polí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Děti se seznámí s charakteristickými znaky jara, s probouzející se přírodou a vyzkouší si pěstitelské experimenty. Prohloubí si vědomosti o svém těle a všech jeho stránkách, o tom, jak přišli na svět a oslaví svátky spojené s rodinou.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy dílčích témat pro realizaci vzdělávací nabídky jsou součástí třídních vzdělávacích programů jednotlivých tříd.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření základů pro práci s informacemi	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	uvědomění si vlastního těla	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		zachovávat správné držení těla
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zorganizovat hru
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		sledovat očima zleva doprava

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

6 Ze společné krabičky, vypustíme barvičky. Za ruce se chytíme, duhu vytvoříme.

Název integrovaného bloku	Ze společné krabičky, vypustíme barvičky. Za ruce se chytíme, duhu vytvoříme.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Děti se seznamují s povoláními, s informacemi o naší vlasti, s rozmanitostí kultur a zákonitostmi každodenních změn a jevů na Zemi. Naučí se chovat zodpovědně a bezpečně při setkání s cizími osobami.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy dílčích témat pro realizaci vzdělávací nabídky jsou součástí třídních vzdělávacích programů jednotlivých tříd.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair rozhodovat o svých činnostech
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout		
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	poznávání jiných kultur	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat napsané své jméno sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech sledovat a vyprávět příběh, pohádku porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

TVP zpracovávají učitelky jednotlivých tříd, při vytváření týdenních plánů vychází z jednotlivých integrovaných bloků. Vzdělávací činnost je doplňována průběžně na základě dané situace a skladby dětí ve třídě, diagnostik, atd.

7 Systém evaluace

Vycházíme z pozorování dětí, rozhovorů, anket rodičů, rozborů, kolegiální podpory, řešení vzniklých situací ve třídě, hospitační činnosti, sebereflexe, hodnotících pohovorů, autoevaluace

Kdo hodnotí	Jak hodnotí	Co hodnotí	Kdy hodnotí
Vedoucí učitelka/zást. ředitelky	Hospitační	Plnění ŠVP	2x ročně ve třídách
Učitelka	Slovně	Činnosti dne	Denně
Učitelka	Písemně	Plnění tématu	Po ukončení tématu
Učitelka	Diagnostickým formulářem	Individuální pokroky dětí	2x ročně (dle potřeby)
Učitelka	Písemně	Plnění TVP	2x ročně
Kolektiv učitelek	Písemně	Plnění ŠVP	2x ročně